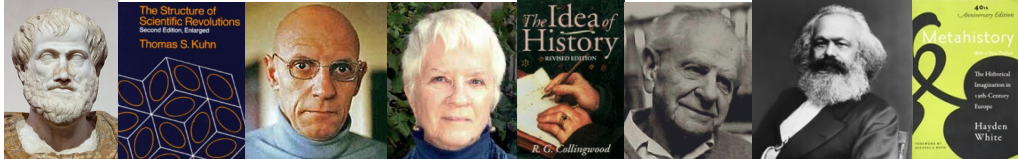

WETENSCHAPSFILOSOFIE

Kerncurriculum Geesteswetenschappen

Docent Dr. Jan Sleutels (hoorcolleges), Dr. Victor Gijbers (kennisclips en videocollege)

Cursuscode 5000VWF

Studielast 5 EC

Niveau 200

Taal Nederlands

Rooster 2023-2024 semester 1, dinsdag 17:15-19:00 uur en donderdag 15:15-17:00 uur

Onderwijsvorm Hoorcolleges, videocollege en kennisclips

Toetsing Praktische opdracht (individueel of groepsgewijs), schriftelijk tentamen (100%)

Dit college maakt deel uit van het kerncurriculum van Geesteswetenschappen. In een reeks van hoorcolleges worden eerst enkele algemene thema's uit de wetenschapsfilosofie besproken, wordt vervolgens ingegaan op de eigen aard van de geesteswetenschappen, en komen uiteindelijk verschillende stromingen binnen de geesteswetenschappen vanuit filosofisch oogpunt aan bod — denk hierbij aan structuralisme, hermeneutiek en postmodernisme.

We gaan uitgebreid in op de moderne wetenschappelijke methode: wat houdt deze eigenlijk is, hoe is zij tot stand gekomen, en wat mogen we van haar verwachten? We proberen deze vragen te beantwoorden aan de hand van het werk van onder anderen Popper, Kuhn en Foucault. Daarnaast zullen we verschillende filosofische stromingen behandelen die van belang zijn voor de unieke vragen die opkomen in de geesteswetenschappen. Zo kijken we naar de hermeneutiek (Dilthey, Gadamer), het structuralisme (De Saussure) en het postmodernisme (Derrida, Rorty). Andere denkers die aan bod komen zijn bijvoorbeeld Hegel, Marx, Collingwood, Hempel, White en Nietzsche. Steeds reflecteren we ook op de vraag wat wetenschap eigenlijk is, en wat er bijzonder is aan onze positie als geesteswetenschappers.

Het gaat in deze cursus dus zowel om een reflectie op de wetenschappelijke praktijk, als om een kennismaking met enkele centrale begrippen en ideeën uit het 20e- en 21e-eeuwse denken die geen enkele geesteswetenschapper onbekend mogen zijn.

Brightspace

Brightspace wordt gebruikt voor mededelingen, praktische informatie, en voor het beschikbaar stellen van het studiemateriaal. Aanwezigheid bij de colleges wordt sterk aanbevolen, maar is niet verplicht. De colleges worden opgenomen en in Brightspace geplaatst.

Toetsing

Het college wordt afgesloten met een schriftelijk tentamen over de gehele collegestof. Het tentamen vindt plaats op 9 januari 2024 9:00-11:00 uur in het Universitair Sportcentrum. De datum voor de herkansing wordt zo spoedig mogelijk bekend gemaakt.

Om toegang te krijgen tot het tentamen moet je eerst een praktische opdracht uitvoeren. De opdracht wordt beoordeeld als voldoende of onvoldoende; bij een onvoldoende heb je geen toegang tot het tentamen. Je krijgt er dus geen apart cijfer voor dat meetelt voor je eindcijfer, maar je kunt er wel een bonuspunt mee verdienen (zie verderop). Je mag de opdracht in groepsverband maken (maximaal vier studenten per groep). Dit is *facultatief*: je mag ook in je eentje een groepje vormen. Om het gemakkelijker te maken om een groepje te vormen komt in Brightspace een Discussion board waarin je kan posten als je groepsgenoten zoekt.

Verplicht studiemateriaal

- **Cursusboek:** Victor Gijsbers, *Philosophy for the Humanities* (22 Nov. 2021). Beschikbaar in Brightspace [identiek aan het cursusboek voor 2022-2023].
- **Reader:** *Wetenschapsfilosofie/Philosophy of Science 2023-2024*, 1e en 2e semester [identiek aan de reader voor 2022-2023]. Beschikbaar via <https://www.readeronline.leidenuniv.nl/>
 - Jonathan Lear, *Aristotle* (Cambridge, 1988). pp. 15-26 & pp. 35-40.
 - Rens Bod, *A New History of the Humanities* (Oxford, 2013), pp. 352-360.
 - Karl Popper, *Conjectures and Refutations* (Routledge, 1963), pp. 43-51.
 - R. G. Collingwood, *The Idea of History* [revised edition, Oxford, 1994], pp. 113-126.
 - Richard Rorty, *Contingency, Irony and Solidarity* (Cambridge, 1989), pp. 3- 9.
 - Sandra Harding, *Objectivity and Diversity* (Chicago, 2015), pp. 26-51.
 - Robert K. Merton, *The Sociology of Science* (Chicago, 1973), pp. 267- 278.
- **Aanvullende literatuur** in Brightspace:
 - Roger Scruton, Scientism in the Arts and Humanities. *The New Atlantis*, Fall 2013.
 - *Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit* (2018).
- **Kennisclips** door Victor Gijsbers, *Philosophy of the Humanities*, beschikbaar op:
 - video.leidenuniv.nl: <https://tinyurl.com/4hrya8wt>
 - youtube.com: <https://tinyurl.com/ynps5z7t>

Overig studiemateriaal (facultatief)

- Self-assessments: test wekelijks je kennis na het bestuderen van de collegestof.

Leerdoelen

Na afloop van dit college dienen studenten:

- in staat te zijn met een aantal medestudenten te reflecteren op en te discussiëren over de aard van geesteswetenschappelijk onderzoek;
- inzicht te hebben verworven in de aard van wetenschap in het algemeen en van de geesteswetenschappen in het bijzonder;
- vertrouwd te zijn geraakt met de belangrijkste stromingen die in de debatten over de geesteswetenschappen een rol spelen of gespeeld hebben.

Studielast

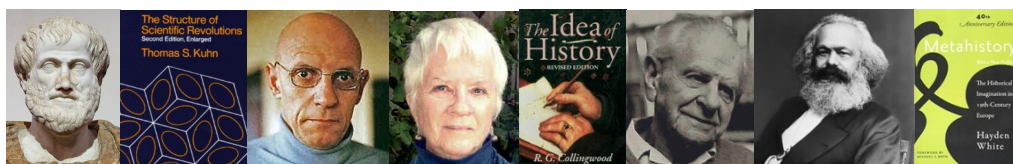
Hoorcolleges 8 x 2 uur =	16	
Online kennisclips en weblecture	8	
Verplichte literatuur 200 pp	60	
Praktische opdracht	24	
Vorbereiding tentamen	30	
Tentamen	2	
Totaal 5 EC =	140	uur

Docent

Jan Sleutels

j.j.m.sleutels@hum.leidenuniv.nl

WEEKOVERZICHT

Hieronder staat per week aangegeven wat je geacht wordt te doen. Houd dit goed bij! Zo voorkom je dat je aan het einde van het semester ineens nog heel veel moet inhalen. Voor elk onderwerp is ook een self-assessment beschikbaar in Brightspace. Gebruik die om achteraf je kennis te toetsen (facultatief).

12 en 14 september 2023

COLLEGE: De wetenschappelijke revolutie

Vorbereiding: Lees de eerste twee teksten uit de reader, Jonathan Lear over Aristoteles en Rens Bod over de geschiedenis van de geesteswetenschappen.

19 en 21 september 2023

Geen college

Bekijk kennisclips 1.1 t/m 1.4. Lees hfdst. 2 uit het cursusboek.

26 en 28 september 2023

COLLEGE: Logisch-positivisme en Popper

Vorbereiding: Lees hfdst. 3 uit het cursusboek + de tekst van Popper uit de reader.

3 en 5 oktober 2023

Geen college

Lees het artikel van Roger Scruton, *Scientism in the Arts and Humanities* (online link in Brightspace) en bekijk de weblecture in Brightspace.

Bekijk kennisclips 2.1 t/m 2.3. Lees hfdst. 4 uit het cursusboek.

10 en 12 oktober 2023

COLLEGE: Kuhn en Foucault

Bekijk ter voorbereiding kennisclips 2.4 en 2.5 en lees hfdst. 5 uit het cursusboek.

17 en 19 oktober 2023

COLLEGE: Denken over geschiedenis

Vorbereiding: bekijk kennisclips 3.1 t/m 3.6. Lees de tekst van Collingwood uit de reader.

24 en 26 oktober 2023

COLLEGE: Hermeneutiek en structuralisme

Vorbereiding: bekijk kennisclips 4.1 t/m 4.5.

31 oktober en 2 november 2023

Midterm tentamenweek (collegevrij)

Dit vak heeft geen midterm tentamen. Gebruik deze week om te werken aan de praktische opdracht. Denk na over mogelijke onderwerpen en invalshoeken. Wil je in een groepje werken? Zoek dan partners om mee samen te werken. Verderop in de syllabus vind je meer informatie over de praktische opdracht

7 en 9 november 2023

Geen college

Bekijk kennisclips 5.1 t/m 5.5. Lees uit de reader de tekst van Richard Rorty.

14 en 16 november 2023

COLLEGE: Postmodernisme en objectiviteit

Vorbereiding: lees uit de reader de tekst van Sandra Harding. Lees hfdst. 6 uit het cursusboek.

21 en 23 november 2023

Geen college

Gebruik deze week om te werken aan de praktische opdracht.

28 en 30 november 2023

COLLEGE: De wetenschappelijke praktijk

Vorbereiding: lees de tekst van Merton uit de reader + de *Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit* uit 2018 [beschikbaar in Brightspace].

5 en 7 december 2023

Geen college

Deadline praktische opdracht is 8 december, 23:59 uur.

12 en 14 december 2023

RESPONSIECOLLEGE

Vorbereiding: neem de gehele collegestof nog eens door en ga na of je vragen hebt.

21 december 2023

Deadline peer review

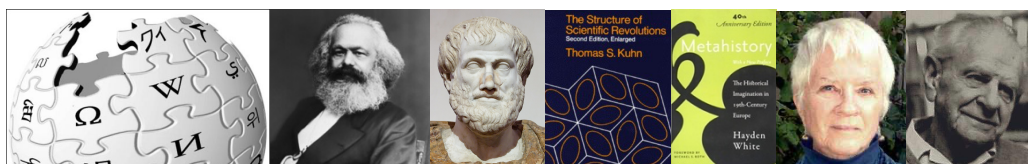
Deadline peer review praktische opdracht is 21 december, 23:59 uur.

9 januari 2024

TENTAMEN

Universitair Sportcentrum 9:00-11:00 uur.

PRAKTISCHE OPDRACHT

Om toegang te krijgen tot het tentamen moet je eerst een praktische opdracht uitvoeren. De opdracht wordt beoordeeld als voldoende of onvoldoende; bij een onvoldoende heb je geen toegang tot het tentamen. Je krijgt er dus geen apart cijfer voor dat meetelt voor je eindcijfer, maar je kunt er wel een bonuspunt mee verdienen (zie verderop). Je mag de opdracht in groepsverband maken (maximaal vier studenten per groep).

De opdracht heeft de vorm van een bijdrage ('pitch') in Pitch2Peer (komt beschikbaar onder de knop Assignments in Brightspace). Instructies voor het gebruik van Pitch2Peer volgen zo spoedig mogelijk.

Opdracht

1. Kies een onderwerp dat aan bod komt in de cursus, en maak een pitch (zie hieronder) waarin je het onderwerp uitdiept, verbreedt, of verbindt met een van de geesteswetenschappen. Als je de opdracht in groepsverband hebt uitgevoerd, is één lid van het groepje verantwoordelijk voor het uploaden van de pitch. Je moet dan in Pitch2Peer ook de namen van de andere groepsleden opgeven. De deadline is vrijdag 8 december om 23:59 uur.
2. Daarna heb je een kleine twee weken de tijd (tot 21 december 23:59 uur) om drie pitches van andere studenten te beoordelen. Uiterlijk 9 december laat Pitch2Peer je weten welke drie pitches dat zijn. Je leest (bekijkt, beluistert, ...) de pitches en beoordeelt ze aan de hand van een simpel formulier. Heb je er iets van geleerd, is de inhoud duidelijk, de vorm goed gekozen? *Let op:* ook dit onderdeel van de opdracht is verplicht om toegang te krijgen tot het tentamen!

Onderwerp

Qua onderwerp is het de bedoeling dat je aansluit bij de colleges. Je kan daarbij denken aan *verbreding*: we hebben een aantal auteurs gezien over het bestuderen van geschiedenis; je neemt een auteur die we niet gezien hebben. Je kan ook denken aan *verdieping*: we hebben het gehad over structuralisme; je zoekt in meer detail uit welke impact dat op de literatuurwetenschap heeft gehad. Je kan ook denken aan *verbinding* met jouw/ een geesteswetenschap: we hebben het gehad over paradigma's; je vertelt iets over paradigma's in jouw (of een) vakgebied.

De vuistregel is dat een medestudent die het vak ook heeft gevolgd uit jouw opdracht iets kan leren dat zij/hij nog niet weet. Probeer dus verder te gaan dan wat we in de colleges al hebben gedaan, maar wel op een niveau dat ook voor medestudenten uit andere vakgebieden nog te volgen is.

Vorm

De vorm van wat je [alleen of met je groepje] maakt mag je helemaal zelf kiezen. Het zou een stuk prozatekst kunnen zijn, maar je mag ook een video maken, een gesproken tekst, een powerpoint, een stripverhaal, een dialoog, een poster, een quiz met uitleg, of nog iets heel anders. Van belang is dat je het in Pitch2Peer kan delen (al mag wat je daar deelt ook een link naar een andere site zijn, als je bijvoorbeeld een video maakt). En van belang is dat je in het door jou gekozen medium inhoudelijk in kan gaan op het door jou gekozen onderwerp.

De omvang/lengte van je bijdrage moet zodanig zijn dat maximaal 5 minuten zijn. Dus wees compact! Het kan dus bijvoorbeeld een filmpje van maximaal 5 minuten zijn, een stuk tekst van maximaal 1000 woorden, enzovoorts.

Bonuspunt

Zoals gezegd wordt de praktische opdracht niet apart becijferd, maar moet je er wel een voldoende voor hebben om mee te mogen doen aan het tentamen. Om je te stimuleren om er iets moois van te maken, kun je een bonuspunt verdienen:

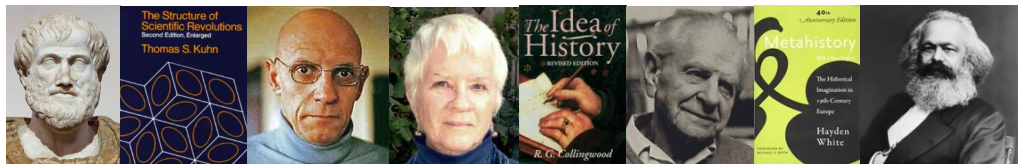
- de beste 20% van alle inzendingen (gelet op inhoud en vorm) krijgen een bonus van 0,5 punt bovenop hun tentamencijfer;
- de beste 5% krijgen nog een extra bonus van 0,5 punt (dus 1,0 in totaal);
- maar alleen als het onafgeronde cijfer voor het tentamen zelf minimaal een 6,0 is.
- Heb je de opdracht in een groepje gemaakt, dan geldt de bonus voor alle leden van het groepje.

Al eerder deelgenomen aan de praktische opdracht?

Had je vorig jaar al een voldoende voor de praktische opdracht maar heb je toen het tentamen niet gehaald? Dan mag je de inzending van vorig jaar opnieuw indienen. Wel moet je opnieuw meedoen met de peer review. Eventuele bonuspunten die je vorig jaar hebt gehaald zijn vervallen. Er wordt opnieuw bekeken of je voor een bonuspunt in aanmerking komt.

Veel succes gewenst!

TENTAMEN

Het tentamen zal plaatsvinden op dinsdag 9 januari 2024 om 9:00-11:00 uur in het Universitair Sportcentrum. Het tentamen is multiple-choice.

Tijdens de colleges worden voorbeelden van tentamenvragen besproken, zodat je weet wat je ongeveer kan verwachten. Ook tijdens de responsiecolleges op 12 en 14 december wordt een aantal tentamenvragen besproken.

BELANGRIJK: Vergeet niet om je tijdig in te schrijven voor het tentamen in MyStudymap, en je inschrijving vervolgens ook correct te bevestigen. Voor vragen over je inschrijving kun je terecht bij het Studiepunt in de hal van het Lipsius, email Studiepunt@hum.leidenuniv.nl.

De herkansing zal plaatsvinden in juni 2024. De exacte datum wordt tijdig bekend gemaakt. Ook voor de herkansing geldt dat je je tijdig moet inschrijven en daarna je inschrijving moet bevestigen.

Veel succes gewenst!